

Iwona Śniarowska

"Parafia Różyńsk Wielki
1958/1982-2008", Wojciech Guzewicz,
Ełk 2008 : [recenzja]

Studia Ełckie 11, 396-398

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ks. Wojciech Guzewicz, *PARAFIA RÓŻYŃSK WIELKI 1958/1982-2008*, Wydawnictwo Diecezjalne Adalbertinum, Ełk 2008, ss. 224.

Książka autorstwa ks. prof. dra hab. Wojciecha Guzewicza ukazuje dzieje parafii pw. św. Szczepana w Rożyńsku Wielkim w latach 1958-2008. Autor, z zamiłowania i z wykształcenia historyk, dokonał niezwykle cennego studium historyczno-pastoralno-społecznego tejże parafii – cennego zarówno dla naukowca, jak i zwykłego czytelnika.

Książka zawiera pięć rozdziałów, aneksy, wykaz licznych fotografii i rycin oraz zakończenie i spis treści w języku niemieckim. Godnym zauważenia jest fakt, iż słowo wstępne do tej pozycji napisał bp. Romuald Kamiński – pomocniczy biskup ełcki.

Po lekturze pierwszego rozdziału czytelnikowi jawi się piękno przyrody Rożyńska Wielkiego i jego okolic. Poznajemy przeszłość religijną i polityczną omawianych terenów. Historia okolicznych miejscowości i początki funkcjonowania parafii świadczą o tym, iż były to czasy trudne dla rozwoju Kościoła Powszechnego (1958 r.).

W kolejnej części książki Autor przedstawia w sposób niezwykle interesujący sylwetki księży proboszczów bądź administratorów posługujących w Rożyńsku Wielkim. Pracę podejmowali oni na mocy dekretu biskupa diecezjalnego, i tak na przestrzeni 50 lat wyżej wspomnianą posługę pełniło 8 kapłanów łącznie z obecnym – Ks. Markiem Walusiem. Dowiadujemy się o ich życiu, pracy i licznych inicjatywach, które podejmowali by być bliżej swoich parafian, aby z kolei oni mogli być bliżej Boga.

Parafia – to kapłan i wierni, stad też Autor zatrzymuje się nad życiem zwykłych ludzi, tworzących żywy Kościół. Ukazuje ich zaangażowanie w pracę przy kościele (organiści zakrystianie), ale także zwraca uwagę na czas i okoliczności napływania ludności polskiej wyznania katolickiego na te tereny po 1945 r.

W trzecim rozdziale czytelnik zostaje wyposażony w wiedzę o kaplicach przynależących do Rożyńska Wielkiego (w Dybówku i w Kurzątkach), jak i samego kościoła parafialnego. Interującym jest fakt, że obok kościoła parafialnego, po dzień dzisiejszy, znajdują się

liczne nagrobki i krzyże z okresu powojennego świadczące o pochówku zmarłych – najczęściej dzieci i ludzi starszych. Ciała zmarłych grzebano jednak przy świątyni do roku 1968 r. Wtedy to Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Pieszku zakazał wykonywania tych czynności. Dodać należy, że w okolicznych miejscowościach rozsiane są liczne cmentarze ewangelickie, gdyż wcześniej tereny te zamieszkiwali właśnie ewangelicy.

W następnych dwóch rozdziałach Autor ukazuje życie religijne parafii oraz opisuje liczne przedsięwzięcia o charakterze religijno-społeczno-kulturalnym podejmowane w ostatnim 50-leciu. Kiedy przyjrzemy się na przykład życiu sakramentalnemu to widzimy, że najwięcej ochrzczonych dzieci było w latach 1963-1965. Obecnie zauważalny jest spadek liczby chrztów, gdyż parafia „kurczy się” liczebnie z powodu wyjazdu wielu młodych do większych ośrodków miejskich. Faktem jest, że zawsze kapłanom leżało na sercu przystępowanie jak największej liczby ich parafian do sakramentów pokuty i Eucharystii. Okazją do tego były organizowanie rekolekcje, misje święte, czy też nabożeństwa. Widoczny jest też fakt wielkiej gorliwości katechetycznej kapłanów, a w czasie późniejszym – katechetów. Na dzień dzisiejszy na terenie parafii znajduje się jedna szkoła i katechezę prowadzi w niej Katarzyna Kadłubowska.

Czytelnik znajdzie też wiele cennych informacji o historii szkolnictwa w mniejszych miejscowościach. Dziś szkoły tam nie funkcjonują, ale niewątpliwie wywarły duży wpływ na lokalne społeczeństwo.

Warto zatrzymać się, wręcz należy podkreślić, że wiele wartościowych inicjatyw powstało i jest kontynuowanych, gdy posługę w Różyńsku Wielkim rozpoczął Ksiądz Marek Waluś – obecny proboszcz. Należy wspomnieć chociażby o świetlicy parafialnej, która skupia nie tylko dzieci i młodzież, ale także dorosłych. Organizowane są liczne konkursy, okolicznościowe festyny, kiermasze, w przygotowanie których angażują się całe rodziny. Ksiądz Proboszcz dba zarówno o rozwój religijny swoich parafian, ale także o rozwój kulturalny. Efektem tych działań są koncerty organowe, które w 2009 r. odbywały się od miesiąca maja do miesiąca września (jeden koncert w miesiącu). W kościele różyńskim koncertowali artyści z kraju i z zagranicy.

Omawianą pozycję „Parafia Różyńsk Wielki 1958/1982-2008” autorstwa Ks. W. Guzewicza należy potraktować jako cenną pod względem historycznym, teologicznym i społecznym. Autor sięgał do wielu materiałów źródłowych m.in. do akt parafialnych, przeprowadzał wy-

wiady z ludźmi, którzy żyją i tworzą historię tejże parafii. Wszystko to jeszcze bardziej ukazuje jej walory naukowe. Cennym ubogaceniem książki są liczne fotografie zarówno z czasów wcześniejszych, jak i obecnych przedstawiające życie parafian. Znajdujemy też zdjęcia i życiorysy osób konsekrowanych, wywodzących się z parafii Rożyńsk Wielki.

Wszystko to sprawia, że warto po tę książkę sięgnąć, gdyż stanowić ona może nieocenione źródło treści nie tylko dla teologa, historyka, czy kulturoznawcy, ale również dla czytelnika, któremu bliskie są dzieje jego „Małej Ojczyzny”.

Iwona Śniarowska